

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal holidays.
75,000 Readers.

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

TELEFON: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-1242

No. 207. — Štev. 207.

NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 3, 1936 — ČETRTEK, 3. SEPTEMBRA, 1936

Volume XLIV. — Letnik XLIV.

STRAHOVITI BOJI ZA POSEST MESTA IRUNA Trdnjava Alcazar bo z dinamitom razstreljana

VOJNA NA ŠPANSKEM NAJBOLJ KRVAV IZMED VSEH DRŽAVLJAN. VOJN, KAR JIH POZNA ZGODOVINA

Fašisti neprestano bombardirajo Irun. — Topovske krogle dobro zadevajo. — Vladne čete v zadnji obrambni črti pred mestom. — Vladni vojaki bodo razstrelili trdnjavo Alcazar v Toledu.

IRUN, Španija, 2. septembra. — Uporna artilerija je razstrelila z vladnimi vojniki napolnjene strelne jarkove pred Irunom. Fašistična artilerija je dobro zadevala in zakop za zakopom je zletel v zrak.

Iz mesta so vedno prihajala nova ojačenja in branilci so se junaško postavljali nasproti sovražnemu artilerijskemu ognju.

V mestu pa se je molitev fašističnih ujetnikov, katere so vladni vojaki postavili na najbolj izpostavljene kraje, mešala z razstrelbami topovskih krogel, katere so jim pošiljali njihovi lastni tovariši.

Fašisti so branitelje potisnili do zadnje obrambne črte, na gorske vrhove, komaj eno miljo od mesta, toda branitelji so postavili svoje topove pred že deloma razbito mestno obzidje, odločeni, da se bore do zadnjega diha.

Ako pade tudi zadnja obrambna črta, tedaj se bodo morali branitelji podati, ali pa se bo po mestnih ulicah, ki so že sedaj krvave, vnel ljut boj na nož. Posadka je že ponovno izjavila, da se ne poda.

Vladni vojaki so se pred sovražnim artilerijskim ognjem umikali od ene obrambne črte do druge, puščajoč za seboj cele kupe svojih mrtvih tovarišev. Slednjič so se umaknili na hribe pred mestom ter se naglo pripravili na zadnji boj. Uporniki so takoj namerili artilerijski ogenj na te postojanke. — Vladni vojaki, v delavskih oblekah in v belih srajcah, so sovražniku nudili dober cilj.

TOLEDO, Španija, 2. septembra. — Vladna posadka Toleda je sklenila, da z dinamitom razstrelijo trdnjavo Alcazar, ako se ji 1700 braniteljev takoj ne uda.

Medtem ko vladni vojaki že šesti teden obstreljujejo trdnjavo, so med tem pod zidovjem izkopali predore in v nje postavili velike dinamitne mine. Tekom enega tedna je bilo v rove položenih do 20 ton dinamita, ki bo določeni čas z električno žico zažgan.

Ko bodo vse mine dogotovljene, bodo branitelji dobili zadnjo priložnost za predajo. Vladni častniki bodo še enkrat pozvali fašistične branitelje, da odlože orožje in odkorakajo iz trdnjave.

Ako se uporniki ne bodo hoteli podati, tedaj bo vladni poveljujoči častnik pritisnil na električni gumb in zgodovinska stavba bo postala kup razvalin.

Alcazar stoji na najvišjem kraju Toleda. Prvotno je bil to grad, pozneje pa sta ga kralja Ferdinand Sveti in Alfonz učeni premenila v krasno palačo in trdnjavo.

MADRID, Španija, 2. septembra. — Po poročilih Rdečega križa je v sedanji španski državljanski vojni padlo na obeh straneh 75,000 do 100,000 mož. Ranjenih je okoli 300,000.

Naj v tej državljanski vojni zmaga kdorkoli, bila je med vsemi državljanskimi vojnami najkrvavejša in bo ostala v zgodovini kot največja tragedija Španije.

PRETEČA STAVKA FARMERJEV

Legislatura naj prekliche postavbo za kontrolo nad mlekom. — Farmerji morajo imeti pravico določevati ceno mleka.

ALBANY, N. Y., 2. septembra. — Predsednik New York State Milk Committee, John J. Dillon, ki je obenem urednik lista "Rural New Yorker", je gubernorju Lehmanu brzojavno predlagal, da skliče posebno zasedanje legislature, da prekliche državno postavbo o kontroli mleka. Medtem pa je predsednik New York State Milk Producers Federation, Felix Pisek, sporočil, da so farmerji že določili dan, ko se bo pričela mlekarška stavka.

Dillon pravi v svojem predlogu, da naj legislatura prekliche postavbo o kontroli mleka in naj farmerjem s tem vzvrne pravico, da sami določajo ceno mleka. Dalje pravi Dillon, da je cena \$3 za 100 funtov mleka najnižja, ki jo morejo farmerji zahtevati v prihodnje leto.

Gubernor Lehman do sedaj še ni pojasnil svojega stališča. Štirje največji pridelovalci mleka v zapadnem delu države so izjavili, da se bodo pridružili Pisekovim stavitvam. V Springfieldu pa pravi tajnik Empire Dairyman's Protective Association, Harold J. Goodmote, da bo Pisek le težko zbral okoli sebe dovolj farmerjev, da bo mlekarška blokada učinkovita. Goodmote pravi, da so farmerji sicer upravičeni do višjih cen, da pa se Pisek ne poslužuje prave metode.

V Genevi so mlekarne obvestile svoje odjemalce, da bodo od sedaj naprej zahtevale po en cent več za kvart mleka, ker hočejo pomagati farmerjem, ki so zaradi suše trpeli veliko škodo. Od povišane cene bodo imeli dobiček samo farmerji.

PREDSEDNIKOV "PRIJATELJ" VLOMILEC

PHILADELPHIA, Pa., 31. avgusta. — Devetletni Jimmy Brady se je poleti na vsak način hotel udeležiti slavnosti, ko je bil predsednik Roosevelt obveščen o svoji nominaciji. Reče pa ni imel čevljev. To svoj nadlogo je sporočil predsedniku, ki mu je kupil nove čevlje.

Včeraj so pa Jimmija in njegova dva tovariša aretirali. — Vlomili so namreč v neko skladišče, nakradli precej praznih steklenic in jih prodali. Za izkupiček so kupili sladolede.

Upam, da mi bo predsednik oprostil, — je rekel Jimmy, — ker je moj dober prijatelj.

ROMUNSKA V KREMLJIH FAŠIZMA

Prisilno delo za vse osebe od 18. do 21. leta. — Oborožene organizacije so bile razpuščene.

BUKAREŠTA, Romunska, 2. septembra. — Nova romunska vlada, ki je izločila dosedanje dolgoletnega vnanjega ministra dr. Nikolaja Titulescu, je pričela hoditi po poti fašizma.

Kabinet je sklenil vpeljati prisilno delo za vse osebe od 18. do 21. leta; razpustil je vse oborožene organizacije in odpravil somoupravo vseučilišča. Policija in vojaštvo ima sedaj pravico stopiti v vsak prostor vseučilišča.

Zgodilo se je vse, kar je javnost pričakovala od reorganizacije kabineta: sprejel je Hitlerjeve vladne metode.

Titulescu, ki je zbolel na marširski poti in se nahajal na francoski Rivieri, se je do zadnjega časa, ko je bil v vladi, boril proti fašističnim težnjam ministrskega predsednika Tatarescu, ter je posebno nastopil proti preganjanju židov, pri čemer se je posebno izkazala fašistična "Železna garda". Javnost pričakuje, da bo vlada, ki je razpustila oborožene organizacije, sedaj tudi razpustila "Železno gardo", kakor je tudi Hitler odpravil svojo nazijsko gardo.

V Bukarešti vlada na zunaj mir, toda vsakdo se povprašuje, kako se bo zadržal proti novemu političnemu položaju na Romunskem Nikolaj Titulescu, ki je bil kar čez noč izločen iz vlade. Najbrže se bo pridružil protifašistični kmetijski stranki ter bo z njeno pomočjo skušal izpodrinuti Tatarescu.

NAGA SE JE KOPALA

COBLESKILL, N. Y., 31. avg. — 28letni Helen Greek je dal sodnik za nedoloten čas zapreti, ker je se na Westfield državni farmi v Bedford Hills v navzočnosti otrok naga kopala.

MATER JE BRANIL

WESTFIELD, N. Y., 2. sep. — 30letni zamorec John Taylor se je danes pripravil z zamorko Nino Farmer. Beseda je dala besedo, slednjič je pa zamorec zamorko udaril in jo podrl na tla. Tedaj je priskočil trinajstletni zamorkin sin in zarinil napadalcu dolg nož v hrbet.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DEŽAVAH

"ČRNA LEGIJA" IZŠLA IZ KKK

Hotela je dobiti politično moč v deželi. — Voditelji pa niso imeli potrebnih izobrazbe, da bi dosegli svoj cilj.

DETROIT, Mich., 2. septembra. — Ko je bilo pred sodišče pripelanih 12 vkljenjenih članov "Črne legije", da se zagovarjajo proti obdolžbi umora, je sodnik George B. Hatrick, ki je preiskoval "Črno legijo", podal poročilo, v katerem legionarje imenuje toplotno politično častihlepnih tolovajev, katerih izobrazba pa je bila premajhna, da bi se jim bilo posrečilo vladno oblast dobiti v svoje roke.

V poročilu je imenovanih 86 mož kot članov "legije", v kateri se nahajajo tudi več državnikov, okrajnih in mestnih uradnikov. Črna legija je bilo poostren Kluksklan, ki je bil organiziran v namenu, da doseže svoj cilj s silo.

Sodnik Hatrick je obžaloval, da je mnogo prič izginito, ki bi mogoče obremenile še več drugih legionarjev. Legija je dobila smrtni udarec, ko se je pričela mešati v politiko, kakor je v Detroitu umor Charlesa A. Poolesa pomenil začetek konca. Izbira porotnikov je bila takaj pričetna. V sodniški dvorani je bila navzoča tudi vdova črnca Silas Colemana, katerega so legionarji iz zabave ustrelili. Sodniška obravnava bo najbrže trajala več tednov. Vsi porotniki morajo prisesti, da niso nikdar pripadali k "Črni legiji".

56LETNICA HOLANDSKE KRALJICE

HAAG, Holandska, 31. avg. — Danes, o priliki svojega 56. rojstnega dne, se je vrnila holandska kraljica Vilhelmina s počitnic, ki jih je preživela v Švici. Bolj in bolj se vzdržuje govorice, da se bo kraljica odpovedala prestolu v korist svoji hčeri Julijani.

LLOYD GEORGE BO ODPO TOVAL V NEMCIJO

LONDON, Anglija, 2. sep. — Danes je odpotoval v Nemčijo David Lloyd George, ki je bil začasa vojne angleški ministrski predsednik. V Nemčiji bo študiral metode, ki se jih je poslužil narodni socializem za odpravo nezaposlenosti.

SMRTNA KOSA

V Climax, N. Y., je konj ubil farmerja L. Cedilnika. — Truplo bodo pripeljali v Ridge-wood, kjer bo na mrtvaškem odru v hiši št. 26 Central Avenue. Pogreb se vrši v soboto na St. Johns pokopališču. Prizadetim naše sožalje!

MIROVNA KONFERENCA V BRUSLJU

"Mir je v nevarnosti!" je klic na konferenco. — Tisoče civilistov bo pritiskalo na državnike za mir.

PARIZ, Francija, 2. sep. — Iz vseh delov Evrope več tisoč civilnih oseb sledi klicu k mirovni konferenci v Bruslju. Geslo te konference bo: "Mir je v nevarnosti!"

Z ozirom na to, da bi mogla španska državljanska vojna dovesti do vojne med evropskimi državami pod zastavami dveh svetovnih načel — fašizma in socializma — so se delegati, ki so vsi privatni državljani, odpravili na pot, da preko glav diplomatov stavijo zahtevo za vzdrževanje miru.

Spodbudo za to konferenco so dali francoski in nemški veterani iz svetovne vojne. Temu gibanju se je do sedaj pridružil nad 100,000 ljudi. Med temi je samo 2000 Francozov pod vodstvom zračnega ministra Pierre Cot-a, ki so odpotovali v Bruselj.

Odbor, ki je pripravil to zborovanje, je objavil naslednji izjavo: "Delegati se bodo skupno posvetovali o najprimernejših sredstvih, s katerimi bi mogoče vsakemu človeku na svetu v njegovem srečnem življenju zahtevali po miru in preprečiti nevarno delo vsem o nim, ki zaradi svojega lastnega dobička streme za tem, da bi človeštvo zopet strnoglavlili v novo katastrofo. Na tem zborovanju ne bo prostora za razprave o političnem naziranj, o vladnih oblikah in socialnih načelih. Konferenca bo razpravljala samo o miru in o njegovem vzdrževanju."

VATIKAN JE PRIZNAL ABE SINJO

VATIKANSKO MESTO, 2. septembra. — Vatikan je danes neoficijsko priznal novo vzhodnoafriško cesarstvo s tem, da je poslal v Addis Ababa monsignora Castellanija kot papeževga zastopnika.

POVIŠANJE PLAČ V ITALIJI

RIM, Italija, 2. septembra. — Danes je bila 80,000 italijanskim delavcem zvišana plača od 7 do 10 odstotkov. Vpoštev so prišli predvsem delavci v tovarnah za gumij in čevlje.

BOLGARSKI KRALJ PRI MUSSOLINIJU

RIM, Italija, 2. septembra. — Bolgarski kralj Boris je danes obiskal ministrskega predsednika Mussolinija. Obisk kaže ni političnega pomena.

VOJNI DUH RUSKE MLADINE

Mladinski dan je bil praznovan z veliko paradom. — Parada vzpizorjena proti fašizmu.

MOSKVA, Rusija, 2. sep. — Vojnega značaja je bila parada, ki je bila vzpizorjena ob priliki mladinskega dne. Na tisoče dijakov vseh šol v Moskvi je v vojaških formacijah korakalo po ulicah, ravno tako tudi mladi komunisti v uniformah ter so nosili zastave, na katerih je bilo videti protifašistične napise, kot je n. pr.: "Fašizem se oborožuje za napad na sovjetsko unijo."

Ob strani otrok in dijakov so korakali mladi "Vorošilovi streli". Videti je bilo tudi dolge vrste mladih deklet s plinskimi maskami in mladih letalk, ki so se posebno vežbale s padali. V paradi je bila tudi velika kača s svastiko na glavi, predstavljajoč Hitlerja. Nosili so tudi velike slike Stalina, Ljlenina, Vorošilova in drugih sovjetskih voditeljev.

Sovjetsko časopisje tudi omenja, da je bil poklican k vojakom letnik 1914, kakor tudi polovica letnika 1915. Vsi ti novinci so bili že v šolah izvežbani v uporabi orožja, tako da sedaj prihajajo v vojašnice že kot popolni streli.

S tem je narasla rdeča armada na 1,600,000 vojakov. — Sovjetska republika šteje 175 milijonov prebivalcev in če se bo prebivalstvo tako množilo, kot sedaj, tedaj bo v dvajsetih letih 300,000,000 Rusov.

BIVŠI RUSKI ADMIRAL UMRL

LIMA, Peru, 2. sep. — Bivši admiral ruske carske vojne mornarice markij Teodor de Bosse, je umrl v Limi v starosti 75 let. V Peru je živel v izgnanstvu, odkar je leta 1917 zbežal pred boljševiki.

Po strmojavljenuju carske vlade so admiral de Bosse boljševiki aretirali in ga obsodili na smrt, toda posrečilo se mu je pobegeti skupno s svojo vnučkinjo. Pribežal je v Pariz, kjer je živel v največji revščini in se je sramoval komu se dati spoznati. Njegovi peruvski prijatelji pa so ga pripeljali v Peru, kjer je živel do svoje smrti.

De Bosse je bil rojen v Rusiji kot sin francoskih starišev. Tekom rusko-japonske vojne je bil s svojo ladjo v Port Arthurju, katero pristanišče so Japonci blokirali. S poveljniške ladje je gledal, kako je bojna ladja Petropavlovsk skušala prebiti blokado, toda je zadela ob mino in se potopila s 600 mornarji.

Advertise in
"Glas Naroda"

"Glas Naroda"
(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Sakar, President L. Benedik, Treas.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
614 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
"GLAS NARODA"
(Voice of the People)
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
Za celo leto velja za Ameriko in
Kanado \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za četrt leta \$1.50
Za New York za celo leto \$7.00
Za pol leta \$3.50
Za inozemstvo za celo leto \$7.00
Za pol leta \$3.50
Subscription Yearly \$6.00
Dopisil brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da so nam tudi prejane bivališne naznani, da hitreje najdemo naslovnika.
Advertisement on Agreement
"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in prazniki
"GLAS NARODA", 214 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

Pod vaško lipo.

Piše kakor misli FRANK KERŽE

Naši ljudje na farmah.

II.

Rajska dolina je bila naš prvi in zadnji poizkus skupnega naseljevanja. S svojim članom nisem hotel pokazati drugega kakor dobro voljo in požrtvovalnost župnika Jerama. Pri nas smo namreč jako krični vselej in v vseh ozirih. Če kdo kaj začne in stvar dobro uspe, dobi kar čez noč krdo takih, ki bi jejo na svoja prsa o zaslugah pri podjetju. Če pa kaj ne gre, se lepo izbere velikonočno jagnje in zakolje se ga v imenu javnosti za grehe vseh. Ko je že v pepelu, poveličujejo spomin na lažni in obrekovanji tako dolgo, dokler ne umre vse skupaj naravno smrti.

Če ni uspel prvi načrt, ni bilo s tem rečeno, da so bili naši ljudje oplateni pred farmami. Bili so posamezniki, ki so izkušali ljudi pridobiti za naseljevanje. Uspeli so več ali manj in dobili smo res precej večjih naših naselbin.

Ko sem prišel leta 1907 za glavnega tajnika h SNP, sem srečal v Chicagu rojaka Grama, ki ga ni danes več med živimi. Bil je precej inteligenten človek in prevzel je bil zastopstvo za farme v državi Missouri. Moja je imel poštene namene pridobiti več družin, med katere bi se kasneje naselil on sam in jih vodil.

Zasledoval sem njegovo delo in pronašel, da je bilo jako ne-hvaležno. V tistih časih so se obdelovalci vsi naši problemi posalunih in pivnicah, kakor se to godi še danes. Pokojni Gram je prišel večkrat v družbo in pripovedoval o svojih načrtih, o zemlji in drugem. Dokler je bil zraven, je bilo vse nekako dobro. Ko je odšel, so se začele pikre opazke od vseh strani. Ljudje, ki niso nikdar videli košček sveta, so vedeli povedati, kakšna je zemlja, kako jo zaliva voda, kako vse slabo raste in stotero drugega. Resnica je pa bila ta, da je bilo v splošnem dosti dobro, kar se tiče zemlje. Bile so k večjemu dve napaki: prva, da ni bilo daleč okoli nobene industrije, kar je neobhodno potrebno za slednjega začetnika na farmah, ki se ne naseli z dovolj visokim kapitalom. Druga je bila, da je bil kraj bolj vroč za večino naših ljudi.

Par let sem ga videl med nami v Chicagu, potem se je pa sam izselil in ostal do svoje smrti v kraju, ki ga je priporočal našim ljudem.

Par let kasneje se je oglašil Ignac Česnik, kateri je zastopal zemljo v Willard, Wis. Kraj sam se mi je zdel bolj pripravljen od države Missouri, ker je bil severno. Splošni pogoji za farme v Willard in okolici so precej dobri, kar se tiče zemlje in rasti. Nisem sicer bil tam, toda opazoval sem razmere nedaleč proč. Tisti kraj v srednjem delu države Wisconsin je vsekoli valovit, obrastel, kakor pravijo: z drugo rastjo. Nekdanji gozdi so po veliki večini izsekani.

Willard je danes največja skupna slovenska naselbina. Imajo več društev, faro in se po veliki večini drže, nekateri so celo dobro napredovali. Splošni pogoji so prilično dobri. Edino je, da ni industrije, kamor bi človek šel in zaslužil par dolarjev, kadar je sila. Tudi je malo oddaljeno od bližnjega večjega kraja Tioga — toda v današnjem času avtomobila ne šteje ta razdalja toliko. Nekako v tistem času je zastopal zemljo V. Brunschmid tudi v državi Wisconsin in sicer v okolici Jump River. Ni bil sicer tako uspešen, kakor

Česnik, vendar se je naselilo nekaj ljudi tje. Jaz bi bil za svojo osebo rajši videl, da bi bil on bolj uspešen, kakor so bili drugi in sicer zato, ker je imel obširno znanje o kmetijstvu. V tistih časih, ko ni skoro nikdo znal angleščine, bi bil tak človek potreben za vsak kraj, koder je bilo več naših farmerjev.

Kakor Česnik v Willardu, se je kasneje tudi Brunschmid naselil v kraj, katerega je priporočal. Čital sem večkrat kasneje, da je uspešen farmer in njegova živina je bila na razstavah tistega okraja nemalokrat odlikovana.

Pri vsakem večjem gibanju, ki je bilo med nami, moram omenjati tudi sebe. Povsod sem bil, povsod vtaknil svoj nos, povsod dobro mislil in delal po najboljšem prepričanju — nikdar zase — a povsod sem "vlekel ta kratko." No, tako smo primeroma plačani vsi, kar nas je bilo v javnem življenju.

Da, začnem povest o sebi. Kot glavni tajnik in urednik od leta 1907 do sredine leta 1911 sem prišel vsak dan v dotiko z našimi ljudmi po vseh naselbinah. Izprevidel sem dvojce: da so naši ljudje delali večinoma po krajih, koder je bilo najtežje delo. Kot kmetiški sinovi po veliki večini niso znali nobene obrti. In drugo je bilo, da je bilo tako delo jako slabo plačano. Vprašal sem se nehoti: kakšna je bodočnost naših ljudi? Kadar pride enkrat štirideseto leto in z njim nekaj gub in belih las — bo naš človek prestar za tovarno. Kam pojde?

Opetovano sem se spomnil na pokojnega župnika Jerama in sem obžaloval, da se je njegov načrt tako ponesrečil. Začetni iznova s tem, v čimur je on tako žalostno končal, seveda ni kazalo. Če smo v družbi govorili o tem, kako bi bilo pametno začeti kako skupno naselbino, se je večina navdušeno strinjala. Zbrati, porazdeliti delo in uspeti — kako se vse to lepo sliši. Toda kdor pozna svoj narod, kakor ga jaz, tisti ve, da so vse take reči lepe sanje. Naši so rojeni kiki-karji in človek, ki podira, dobi vselej več pristašev kakor tisti, ki gradi. Gradba je delo, podiranje gre samo.

Kam pojdejo naši ljudje po štiridesetem letu? — to vprašanje mi je opetovano hodilo na misel. Saj je bilo tudi v zvezi z Jednoto, pri kateri sem delal. Vedel sem, da bo težava z njimi, kadar ne bo več zaslužka, težava pred vsem v tem, ker ne bodo s čim imeli plačevati svojih assementov. Bili smo sicer "bratje" v društvu, ampak vse to je držalo samo tako dolgo, dokler je človek redno plačeval. Da sem pravilno mislil o bodočnosti, mi priča danes dejstvo, da so naše "bratske" organizacije brisale iz svojih vrst na tisoče ljudi, ki niso mogli več plačevati svojih mesečnih prispevkov. In to je danes najbolj žalostno poglavje našega "bratstva."

V tistih časih sem izpoznal v Chicagu mnogo ljudi in med njimi tudi pok. Frank Mladič. Bil je dolgo let v salonskem podjetju in v nekdanji Narodni dvorani na znani Centri se je marsikateri rojak brez sredstev najdel in napil. Človek dobrega srca navadno nikdar ne pride daleč. Tudi Mladič je v tistih slabih letih zaprl svoj salun in prevzel kasneje zastopstvo za prodajo zemlje v spodnjem Michiganu. Prihajal je večkrat k meni pa sva govorila o vsem, največ seveda o farmah, naseljevanju in povsod, plače so rastle in bilo je

Bil je dosti uspešen in zato je začel misliti, če bi ne kazalo začeti nekaj na svojo roko po gotovih načrtih: vse ljudi v en kraj, ki bi se potem razvijal, ustanovil svoje središče in postal tako res nekaj našega. Večkrat sem premišljeval o tem in prišel vselej do zaključka, da bi bilo res nekaj dobrega, če bi se vsaj del naših ljudi spravilo na zemljo, s katere so prišli.

Ko sem leta 1911 pustil uredništvo Glasila SNP, sem rekel: zdaj sem pa prost in lahko poizkusimo.

Vzel me je nekega dne sabo, razkazal mi svet, koder je on prodajal. Bilo je sicer tako, kakor je ves spodnji Michigan: precej peščeno, ampak rastle je dobro. Kraj lepi, zdravi, če so drugi delali življenje, bi ga naš človek tudi. Vendar pa nisem bil zadovoljen z vsem. Svet mi ni posebno ugajal. To je bilo prvo. Drugo je bilo to, da ni bilo v bližini nobene posebne industrije.

Najela sva konja in voz, pa se peljala kar naprej in naprej iz kraja v kraj. Ponekod ni bilo dobro, po drugih krajih je bilo pa že vse vzeto ali pa svet predrag.

Povprašala sva na več krajih, kaj in kako in nazadnje nama je nekdo svetloval, da greva v okraj Cadillac. Šla sva tje, preiskala vse in zdelo se nama je dobro ali boljše, kakor po večini drugih krajev. Zemlja je bila sicer peščena, kakor d rugod, ampak bujno je rastle vse. Bilo je prav ob železnici in samo dve kratki postaji od večjega industrijskega kraja Cadillac. Kraj je imel pred vsem velike žage, li-varno, tovarne za terpetin, koder so ljudje dobivali za stare štope lep denar. Ko so jih namreč izkopali, so jih peljali v tovarno, katera je potem dobivala terpetin iz njih. Zraven je pa bilo dovolj dela v gozdih, zakaj tista kompanija, od katere sva vzela zemljo, je rekla, da imajo dovolj gozda za bodočih trideset let in da se pri njih vedno dobi delo.

Napravili smo pogodbo in šli na delo. Toda ljudi dobili za naseljevanje je eno, učiti jih, kako naj farmujejo, pa drugo. Zamislil sem načrt, da je edino pametno s tem korakom, če začnem izdajati gospodarski list, kar se je tudi zgodilo. Izšel je mesečnik Naš Gospodar, ki je bil vsekoli posvečen zemlji, farmi in sadežem.

Res je, da so bili naši ljudje farmerji poprej, kakor so prišli sem. Toda v Ameriki je način obdelovanja precej različen in tudi sadeži nekoliko drugače. Tukaj se en kraj vselej peča najbolj s tistimi produkti, ki so najbolj pripravi in za katere dobi največ denarja.

Pogoji za razvoj so bili torej dosti ugodni in reči moram, da je precej dobro šlo. Predno pa se kaj takega razvije, vzame precej časa. Prodaja zemlje je mogla le v letnih mesecih, kakor hitro pride zima, se lahko se zaklene. Bilo je ugodno prvo in drugo leto, potem so pa začele prihajati vidne izpremembe. Opazil sem postavit pri pok. Mladiču neko omtrevlost — bili so začetki tiste težke bolezni, kateri je kasneje podlegel. Kmalu za tem sem obol sam in vzelo je več mesecev, predno sem bil za silo dober. Ker pravijo, da gre v tretje rado, naj navedem še ta vzrok: začetek svetovne vojne. Tri kratke besede, ki so pomenjale velikansko izpremembo v naši deželi.

Po krizi v letu 1907 si dežela kar ni mogla opomoči. Po mnogih krajih so bili dolgotrajni štrajki, posebno na pre-mogovnem polju, drugod se je pa malo zaslužilo. Vse to se je izpremenilo čez noč, ko je izbruhnila svetovna vojna v Evropi. Začelo se je delati povsod, plače so rastle in bilo je

kmalu vsega dovolj: denarja, dela, pitja in petja.

V takih časih nikdo ne misli na poznejša leta, še manj, da bi pustil dobro plačano delo in začel z težkimi početki na farmah. Kakor pri drugih poprej, je tudi pri tem vse umrlo tiste lepe počasne smrti, ko izginja vse pomalem od dne do dne in je v kratkem času skoro pozabljeno.

Kakih deset let kasneje, ko je bilo že davno vse zaspalo, sem čital popis tistih naselbin od človeka, s katerim sva se dobro osebno poznala in vem tudi, da me nikdar ni maral. Za kaj — to je vedel on, ne pa jaz. In bilo je pisano med drugimi nekako tako: Slišal sem večkrat o teh naselbinah, a nisem mislil dosti o njih. Danes pa priznam, da sem našel vse nekaj drugega. Nisem si nikdar mislil, da je tako uspešno, kakor sem našel.

Napisal sem ta članek zato, ker je vse to gibanje važen del naše zgodovine iz preteklosti. Na farmah je danes po moji sodbi par tisoč naših rodbin, a če bi jih bilo desetkrat toliko, bi bilo mnogo boljše. Brez ozira na to, kako so danes zadovoljni in uspešni, imajo lahko eno zavest: da niso v vrstah tistih naših starih ljudi, ki so dali vse industriji, kar so imeli. Danes imajo za plačilo to, da so brez dela, da niso nikjer dobrodošli in da so napotjo povsod, kakor je to navadno posebno v ti deželi.

Res je, da se je nekaj naših ljudi vrnilo s farm. Poznal sem jih osebno več in ko sem poizvedoval, zakaj so pustili farme, je bil odgovor skoro povsod enak francoskemu pregovoru: cherchez la femme — išči žensko. Koder je žena razumela farmo in jo ljubila, je bil napredek — koder se ji je tožilo po mestu, sosedah in pogovorih na prahih, tam je ključvala tako dolgo, da so pustili in šli. Pravil mi je eden: danes hodi v tovarno in pride napol mrtva domov. Tedaj ji pripovedujem, kako na farmah lepo solnce sije, kako dela človek brez vsakega "bosa" — pa se hitro umakne.

Z drugim sem govoril o farmah. Bil je že nekaj let v mestu.

Farme ne pozabim nikdar in posebno živine ne, po kateri mi je še danes dolgočas. Je torej tako, kakor povsod. Pri veliki večini je bila farma uspeh, pri nekaterih posameznikih pa popoln fiasko. Pri vsem tem našem gibanju skozi vsa leta pa moram konstatirati z zadovoljstvom eno: vsi tisti zastopniki, ki so ljudem svetovali farme, so delali pošteno.

Le škoda je, da niso spravili na farme več naših. Išli bi bili nekje celote, ki bi se dolgo držale. Tako smo pa porazgubljeni po mestih med drugimi narodi. Zato se naš narodni živelj tako hitro izgublja. Kdor je na farmah ostal ima svoj dom. Naj bo še tako majhen, še tako skromen — kotiček je, koder je človek na svojem. Zakaj ni je bolj "plodnost in obupne slike, kakor star človek v industrijskem središču brez dela in sredstev.

SMRTNA KOSA

V Imperial, Pa., je dne 24. avgusta umrl za posledicami operacije na želodcu Jos. Jamkel, star 55 let in doma iz Žabje vasi pri Novem mestu.

"GLAS NARODA"
pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

Peter Zgaga

DRUGI ČASI, DRUGI OBIČAJI

Nekateri pravijo:

— Mladino je treba strahovati. Mi smo bili vse drugače vzgojeni. Mi smo poznali pokorščino. V stari domovini si je le redkodaj drznil osemnajst ali devetnajstletni fant ugovarjati svojim starišem. Očetova in materina beseda je obveljala. Posebno očetova. Stariši smo spoštovali in jih ubogali. Otroci so se posvetovali z njimi, predno so storili kak važnejši korak.

Moderna mladina je pa povsem drugačna. Neugnana je in nestrpnna. Moderna mladina hoče prodreti s svojo voljo.

Sinovi in hčere se smejejo starišem, ko jim kaj dobrega svetujejo.

— Prav imaš, prijatelj, resnico govoriš, — odgovarjajo drugi. — Toda časi si se spremenili. Večinoma vsi smo ubogali stariše in nismo skoro ničesar storili brez njihovega dovoljenja. Tega pa nismo počeli zato, ker je bila njihova sodba boljša kot je naša, pač pa zato, ker so si prisvojili nad nami oblast in ker smo bili v denarnem oziru odvisni od njih.

Kako naj se današnja mladina pokori poveljem starišev, ker v največ slučajih ve mladina dosti več o svetu nego vedo stariši. Mladina, ki se povečini sama vzdržuje, noče dosti slišati o pokorščini komurkoli.

Časi so se spremenili. Nekoč so imeli stariši pravico do smrti kamenjati svoje otroke ali jih prodati v sužnjost. Nekoč so bili stariši v svojem domu absolutni vladarji. Danes pa ni več tako.

In zopet pravijo prvi: — Kakšen je bil dom nekoč in kakšen je danes! Otroke moramo spraviti s cest nazaj v domove. Nazaj v družinski krog. Kako lepo je bilo, ko smo vse večere skupaj preživeli. Ni hčere ni silil ponoči ven. Dekleta so samo pred pustom plesale ali kvečjemu na kakšni veselici.

Zdaj pa sobota za soboto in nedeljo za nedeljo. Ponekod je ples sleherni večer. Danes nima dom več tistega pomena. Dom je prostor za spanje. Otroci povečerjajo, se preoblečejo — in good bye. Za stariše se ne brigajo več.

— Res je to, toda pomisliti je treba, — odgovarjajo drugi, — da je minilo vse, kar je tvorilo svojčasen dom.

Katera mestna družina si more privoščiti tako veliko in prostorno stanovanje kot so jili imele družine pred petdesetimi ali šesetdesetimi leti?

Kako naj bi se zbrala velika družina okrog velike mize, če mora živeti po pet ali še več oseb v treh tesnih sobah? Kako naj povabi dekle svojega fanta v tak dom, ko ni nikjer kotička, v katerem bi se lahko sama nemoteno pogovarjala?

Ko so bili današnji stariši mladi, ni bilo kinogledišč in javnih plesov. Vsi družabni interesi so se osredotočali v domu, ker je bil dom edino družabno središče.

Danes imajo pa otroci nebroj drugih družabnih središč. Njihova zanimanja segajo daleč izza družinske mize, zanimanja, ki so starišem povsem neznan.

Starodavnega doma ni več. In tudi družin, kakršne so bile pred petdesetimi ali šestdesetimi leti, ni več. Otroci ne občutijo več tistega kar so nekoč stariši občutili.

Dom se je preselil na ceste, v kinematografe in v gledališče. Stariši, ki žele ohraniti svoje otroke, se morajo z njimi sredi preseliti.

Prilagoditi se morajo novim navadam, naučiti se morajo novih poti in nove govorice.

DENARNE POŠILJATVE
Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.
V JUGOSLAVIJO
Za \$ 2.55 Din. 130
\$ 5.00 Din. 250
\$ 7.20 Din. 350
\$ 11.70 Din. 500
\$ 13.70 Din. 1000
\$ 15.00 Din. 2000
V ITALIJO
Za \$ 2.00 Lir. 100
\$ 3.70 Lir. 200
\$ 4.30 Lir. 500
\$ 8.20 Lir. 1000
\$ 16.00 Lir. 2000
\$ 24.00 Lir. 3000
Ker se cene sedaj hitro menjajo so navedene cene podvsebene spremembi gori ali doli.
Za izplačilo večjih iznosov kot zgoraj navedeno, bodite v dinarjih ali lirah dovoljupno za boljše pogoje.
IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH
Za izplačilo \$ 5. — morate poslati \$ 5.75
\$ 10. — " " \$ 10.50
\$ 15. — " " \$ 15.75
\$ 20. — " " \$ 20.50
\$ 25. — " " \$ 25.75
\$ 30. — " " \$ 30.50
\$ 35. — " " \$ 35.75
\$ 40. — " " \$ 40.50
\$ 45. — " " \$ 45.75
\$ 50. — " " \$ 50.50
Priloge doli v starem kraju, izplačilo v dolarjih.
NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO GABELE LETVIR ZA PRISTOJNO \$1.—
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
614 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

HENRI DE REGNIER:

PIJANEC

Popival je tiho, trdovratno, samotarsko. Nihče se ni pil toliko v oni mali, lakirani sobici kavarne "Florian", kjer naročajo Benečani kvečjemu sladoled in sordete ali nedolžne sladke pijače. Popival je in jaz sem ga gledal, kako pije. Bil je izbrano oblečen mož na opredeljene starosti. Videl sem njegov gladko obriti obraz z ravnim nosom, s čustvenimi in nagubanimi ustnami, z utrujenimi očmi. Sledil sem z očmi lepim kretnjam njegovih rok. Vedno, kadar si je iz steklenice na mizi nalival to ali ono alkoholno pijačo, se je lahko stresel. Popival je kakor človek, ki si prizadeva zmešati pijačo tako, da bi svojo razsodnost čim prej utopil v njih. Zategavljam vas, da je bil to svojstven pogled na človeka, opijajočega se v tej prazni sobici, da bi v prostovoljni in preračunani pijanosti utopil grenak spomin, ali pa da bi zopet našel v nji izgubljeno radost.

Beneška kavarna "Florian" je odprta vso noč. Toda bilo je že pozno in tudi najzvestejši dnevni gostje so bili že davno odšli. Pod galerijami Prokuracije ni odmeval noben korak več. Za njihovimi arkadami se je razprostiral trg Sv. Marka v svoji nočni lepoti. Zado-stovalo je prekoračiti ga, pa sem bil doma, kajti tistega leta sem si bil najel sobo v Colle dei Fabbri, za starimi Prokuracijami. Nisem se pa mogel odločiti za odhod, ne da bi zvedel, kaj bo z mojim pijancem. Praznil je kozarec za kozarcem. Reke so se mu vedno bolj tresle. Njegov obraz je bil zdaj že strašen. Alkohol je bil opraviil svoje delo. Jasnno je bilo, da se bo pri najmanjšem poskusu vstati zavalil pod mizo, kakor klada.

Toda ni se zavalil. Nackrat sem videl, kako je vstal s klopi, poklical natakarko, in dal bankovec, odklonil drobnice, pospravil po mizi raztresene papirje in se z neverjetno napetostjo volje postavil na nprer krenil proti vratom, kakor da ga žene avtomatična sila, ne da bi se zamajal. Priznam, da je malo manjkalo, da nisem zaploskal temu sijajnemu odhodu, tako mojstrski se mi je zdel. Bil sem silno radoveden, kako bo učinkoval na mojega pijanca svež zrak. Da bi se prepričal o tem, sem stopil k oknu. Natakark je sledil mojemu zgledu.

Neznaneec je bil zdaj na trgu. Sprva je stopal vzravnan, potem se je pa začel čedalje bolj gugati. Kmalu se je premikail že kot pijanduna, kakršne pobirajo pod vozovi. Toda vozov v Benetkah ni. Pač je pa tam mnogo ganalo, nastavlajočih nogam svojo nevidno vodo.

Ta čas se je moj pijanec nekako primajal do začetka Mercerie, kjer je izginil. Natakark je odnesel prazne steklenice in čas je bilo vrniti se domov. Ko sem odhajal iz kavarne, sem opazil na tleh lističe napirja. Gotovo so spadali k onim, ki jih je bil neznaneec odnesel in izmed katerih so mu trije padli na tla. Bili so popisani. Kaj neki je na njih? Morda bi jih

moral raztrgati, ne da bi jih prečital. Toda čudni prizor, si sem mu bil priča, mi ni dal miru. Ko sem se vrnil domov, je znagala radovednost. Pisava je bila lahko čitljiva. Ti trije lističi so tvorili pismo, ki ga je en del manjkalo in to pismo je bilo naslovljeno na žensko. Glasilo se je:

"... Zakaj si me privedla sem? Čemu si hotela pretrgati vezi, ki so naju vezale za vse življenje? In zakaj si hotela za najino ljubezen to strašno samoto? Zakaj se nisi zadovoljila z najino srečo in kakšno nevarna drznost te je napotila, da si poskusila obnoviti njen način? Mar nama ni bilo dovolj, da sva srečna? Ah, Julietta, pomisli samo, kakšne dneve sva preživljala tam daleč, spomni se na čudežno naključje, ki je naju spravilo skupaj in na blaženost, ki sva jo občutila v sreči, ko sva spoznala, da se ljubiva. Ah, kako so se takrat združile najine nade, najine želje in moči. Čutila sva, da sva gospodarja svoje usode. Temu, kar nisva bila ne Ti ne jaz, sva žrtvovala nekaj svojega časa in ko sva napravila iz tega popuščanja življenjsko neobhodnost, s koliko radostjo sva se znova vračala k svoji ljubezni. Izžarevala je iz naju in bila sva kronana z njenim sijajem. Zakaj si jo razbila s svojimi viharimi rokami? Zakaj si me privedla sem, Julietta?"

"Ta čas, ko spiš v svoji postelji, sedim jaz v tej pusti kavarni, kjer se pripravljam na usodni korak. Od steklenice, stoječih tu pred menoj, zahtevam, naj mi vlijejo poguma, ki ga potrebujem. Za življenje nimam več moči, potrebna mi je moč, da umrem. Človek bi mislil, da je to lahko v tem mrtvem in meličnem mestu. Ta večer je strahotno tih in padec telesa v vodo bo vzbudil neskončen odmev. Ali bo dosegel pa odmev tudi Tvoje spanje, Julietta?"

Na tem mestu je bil masten madež, pod katerim se nekaj vrstic ni dalo čitati, potem se je pa nadaljevalo pismo takole:

"Prišla sva sem, ko si jela sovražiti življenje, kakršno sva živela. Dejala si, da nama brani, da bi bila drug drugemu zares vse. Branilo je nama spozna ti se medsebojno in zabavati se preveč. Hotela si, da bi se okrog najine ljubezni razprostirala samo popolna samota. Ti si to hotela in jaz sem Te ubogal. Zapustila sva svoje prijatelje, svojo zabavo, svoje delo. Najela sva to osamljeno palačo in se zaklenila v njo iz oči v oči. Vse najino delo je bilo v tem, da sva se gledala, da sva sledila drug drugemu na vsakem koraku in se poglabljala v najskrivnejše misli.

"Ah, kako strašna igra je to in kako blazno sva se igrala v njo! Spomni se, Julietta, na njene krute peripetije, na to, kako nobena malenkost ni bila varna pred najino neizprošno radovednostjo. Zvedela sva že prežgodaj, kakšna sva. Kako hitro si odkrila mojo pomečnost in moje človeške sla-

bosti! Kako hitro sem spoznal Tvojo površnost in Tvojo žensko nečimernost! Tudi na Tvoji lepoti sem odkril nedostatke in napake Tvojega srca mi niso ostale prikrte. Čim bolj sem se razlikoval od človeka, kakršen sem bil v Tvojih očeh, tem bolj si postajala v mojih očeh žena, kakršna si v resnici. Tista megla iluzij, ki razprši življenje med živčnimi in iz katere ustvari ljubezen svoje medsebojne in božanske privide, se je razpršila.

Brez njih, Julietta, pa ni mogoče živeti in zato grem v smrt. Pred smrtjo sem Te pa hotel videti še enkrat tako, kakršno sem Te ljubil. V tej zadnji opojnosti, ki mi jo nudijo Te steklenice, se mi morda prikažeš taka, kakršna si bila, predno sem Te spoznal. To, samo to zahtevam od omamljajoče moči alkohola. O, da bi se mi posrečilo odnesti na oni svet tisto blagodejno podobo nje, kakršna si bila, podoba Juliette, moje ljubezni, mojega hrepenenja in moje sreče! Jutri boš prečitala z mojega mrtvaškega obraza, če mi je bila ta želja izpolnjena, ali če je noč na voda s svojim mrtvim prtom zagrnila samo moj brezupni neuspeh..."

Ko sem prečital pismo do konca, sem stopil k oknu in ga odprl. Noč je bila mirna, nebo jasno, voda je tiho razprostirala svoj srebrni plašč čez kanale. Noben glas ni motil tišine spečih Benetk in vprašal sem se ali sem prav kar čital tragično izpoved zaljubljenca ali prazno pijančevno besedičenje. Kaj mislite?

Naši v Ameriki

V Cornwall, Pa., se je Tone Klepec iz Goostowna, star 30 let, zadnje dni težko ponesrečil pri delu. Velik kos železne rude je padel nanj in mu zlomil levi bok. Odpeljan je bil v bolnišnico.

V soboto zjutraj je umrl v Clevelandu rojak Joseph Majer, star 40 let. Bolan je bil samo 9 dni. Ranjki je bil vdovec. Žena mu je umrla pred tremi leti. Pokojni je bil rojen v Dušči vasi pri Žužemberku, kjer še živi njegova mati.

Mladi Joe Bitenc, 24-letni sin slovenskega farmarja v Palmyri, Wis., je bil pred nekaj dnevi ubit, ko se je razletela pnevmatika na kolesu tovornega avta, ki jo je napihal z ročno sesalco. Z njim vred je bil ubit še neki drugi fant.

Iz Minnesote poročajo: V Hilbingu je bil 21-letni Joseph Bučar obsojen v plačilo \$100 zaradi prehitre vožnje z avtom. — V Gilbertu je umrla Mrs. Samsa, ki zapuščala moža in tri majhne otroke. Istotam se je Joe Muhvič mlajši oženil z nekim finskim dekletom. — V Virginiji sta se poročila M. L. Starkovič in Rubby Sotlić. — V kliniki bratov Mayo v Rochesteru čaka na operacijo M. Lavrić iz Murrayja, Utah.

POZOR NAROČNIKI!

Pazite na številke poleg naslova, ki vam jasno govorijo, do kdaj imate plačano naročnino. Obnovite jo, da nam ne bo treba pošiljati opominov. Z redno obnovitvijo prihranite nam delo in stroške, sebi pa zadržite redno dostavljanje lista.

Resno Vas prosimo, da vpoštevate to opozorilo!

Uprava "Glas Naroda"

JUGO SLOVANSKA KAT. JEDNOTA

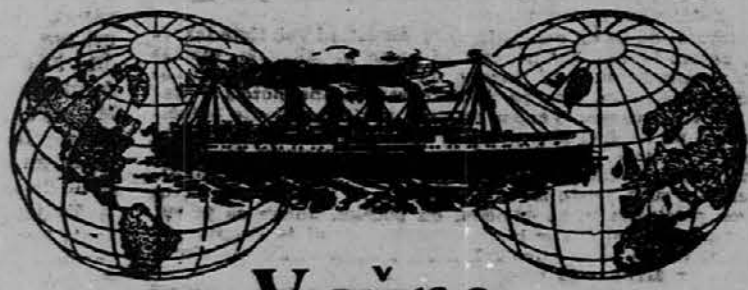
Je najboljša in najpopularnejša slovenska podporna organizacija v Ameriki. Računa nizke assente in plačuje liberalne podpore za slučaj bolezni, nezgode ali smrti. Ima 185 podrejenih društev in šteje nad 20,000 članov v obeh oddelkih.

Za ustanovitev novega društva zadostuje 8 oseb.

Premoženje Nad Dva Miljona Dolarjev

Pišite za pojasnila na

GLAVNI URAD J. S. K. J., :: :: ELY, MINNESOTA

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je pouten v vseh stvarih. Vse naše dolgotrajne skupne Vam zampremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, polni liste, vizije in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo strošek.

Nedržavljan naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljanje Vam, da boste počeli in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)

216 West 18th Street

New York, N. Y.

KONSERVIRANA KRI

Profesorja Pieroni z vseučilišča v Parmi in Forti z vseučilišča v Modeni sta izumila postopek, po katerem je mogoče ohraniti človeško kri nekaj časa nespremenjeno in tekočo. Klinike in bolnišnice bodo tako lahko vedno razpolagale z neko rezervo krvi za transfuzije.

Konzervirana kri ohrani popolnoma svoje biološke lastnosti. Tako je bilo mogoče v Napoliju izvršiti transfuzijo s 350 kubičnimi centimetri krvi, ki so jo poslali iz Milana. Važne pa bodo krvne konzerve posebno za zdravnike, ki delujejo daleč od medicinskih središč.

Pozor rojaki v PITTSBURGHU in okolici.

Dokler se našemu stalnemu zastopniku Mr. Josephu Pogacarju ne izboljša zdravje, ima pravico pobirati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila Mr. Ch. Progar, 5611 Celadin St., Pittsburgh, Pa. Rojake prosimo, naj mu gredo v vseh ozirih na roke. Uprava "Glas Naroda".

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

IGRE

ANTIGONE, Sofoklej, 60 strani 30
AZAZEL, trdo vez 1.00

BENEŠKI TRGOVEC, Igrokaz v 5. dejanju 50
Klasične igre najslavnejšega dramatika, kar jih pozna svetovna literatura. Dela je prevedel v krasno slovensko naš najboljši pesnik Oton Zupančič.

CYRAN DE BERGERAC, Heroična komedija v petih dejanjih. Trdo vezano 1.70

ČRNE MASKE
Spisal Leonid Andrejev, 32 str. Cena 35
Globoka ruska drama je podana v lepe slovenskem prevodu.

EDA, drama v 4. dejanjih 60
GOSPA Z MOLE, 5. dejanj 75

KAMELA SKOZI UBO ŠIVANKE, Veselo igra v 3. dejanjih. V igri nastopa 11 oseb 45

KREUTZERJEVA SONATA
Spisal L. N. Tolstoj, 136 strani. Cena 60
S čudovitim mojimstvom priklene Tolstoj v tem romanu bralca nase. Mukoma doživljamo prizor za prizorom, grozovitost za grozovitostjo do strašnega konca.

LJUBOSUMNOST
Spisal L. Novak, 45 strani. Cena 30
Dejanje te veseloigre je napeto in polno pristnega humorja. Scenarija je skromna, številko oseb nizko (6). Nastop malim odrom, ki žele uspelega večera, knjižico tenlo pripočamo.

LOKALNA ŽELEZNICA, 3. dejanj 50
LJUDSKI ODER:
5. zv. Po 12 letih, 4. dejanj 60

MAGDA, Spisal Alojz Remec, 86 strani. Cena 45
Zalozila uboga dekleta v dvanajstih prizorih. "To je britka, globoka zgodba ženske, ki trpi, pada in odpušča in umira po krivdi moža."

MARTA, SEMENJ V RICHMONDU, 4. dej. 30
MOGOČNI PRSTAN, Mičinski, 52 strani 35
NAMŠLJENI BOLNIK, Mollere, 80 str. 50
OB VOJSKI, Igrokaz v štirih slikah 30

OPOROKA LUKOVŠKEGA GRAJŠČAKA
47 strani. Cena 30
Ta veseloigra znanega češkega pisatelja Vrhlickega je namenjena predvsem manjšim odrom.

PETROKOVE POSLEDNJE SANJE
Spisal Pavel Golja, 84 strani. Cena 40
Božična igra v štirih slikah, primerna za večje odre.

POTOPLJENI ZVON
Spisal Gerhart Hauptmann, 124 str. Cena 50
Dramatska balja v petih dejanjih.

PEPELUH, narodna pravljica, 6. dejanj 35
REVIZOR, 5. dejanj, trdo vezano 75
R. U. R. Drama v 3. dejanjih s predigro, (Capek). Vezano 45

ROKA V ROKO 30
MACBETH, Shakespeare. Trdo vezano. 151 str. Cena: mehko vezano 70 Vez. 90

OTHELO, Shakespeare. Mehko vezano 70
SEN KRESNE NOČI, Shakespeare. Mehko vezano. Cena 70

SKOPIH, Mollere, 5. dejanj, 112 str. 50
SPODOBNI LJUDJE ("ŽIVET")
Spisal F. Lipovec, 40 strani. Cena 30

To je ena izmed petih enodejank, čijih dejanje se vrši pred svetovno vojno. Namen kl ga je imel pisatelj, nam odkriva na čela knjige z besedami: — Ni strah, temveč zdravilo, kar ti dajem.

TESTAMENT
Spisal Ivan Rozman, 105 strani. Cena 35
Ljudska drama v štirih dejanjih. Vprizoritev je omogočena povsod, tudi na takih odrih, ki ne zmorejo za svoje predstave prevelikih stroškov.

TONČKOVE SANJE NA MIKLAVŽEV VEČER
Mladinska igra s petjem v 3. dejanjih 60
ZAPRAVLJIVEC, Mollere, 3. dejanja, 107 str. 50

ZGODOVINSKE ANEKDOTE. Cena 30
ZA KRIŽ IN SVOBODO, Igrokaz v 5. dejanjih 35

ZBIRKA LJUDSKIH IGAR
3. snopič. Milin pod zemljo, Sv. Neža, Sanje
18. snopič. Vestalka, Smrt Marije Device, Marlin otrok 30

14. snopič. Sv. Boštjan, Junaška deklica, Materin blagoslov 30
15. snopič. Turki pred Dunajem, Fajola in Neža 30

20. snopič. Sv. Just, Ljubezen Marijinega otroka 30

PESMI in POEZIJE
AKROPOLIS IN PIRAMIDE 30
BALADE IN ROMANCE, trda vez. 1.25
broširana 1.00

KRAGULJČKI (Utra) 65
BOB ZA MLADI ZOB, trda vez 40
MOJE OBZORJE, (Gangl) 1.25

NARCIS (Gruden), broš. 30
NARODNA PESMARICA. Cena 50
POLETNO KLASJE. Cena 50

PRIMORSKE PESMI, (Gruden), vez. 35
SLUTNE (Albrecht), broš. 30
POHORSKE POTTI (Glaser), broširano 30

STO UGANI (Oton Zupančič) 50
VJOLICA, Pesmi za mladost 60
ZYONČKI, Zbirka pesmi za slovensko mladino. Trdo vezano 90

ZLATOBEG, pravljica, trda vez. 60
ŽIVLJENJE
Spisal Janko Smeec, 100 strani. Cena 45

PESMI Z NOTAMI

MEŠANI IN MOŠKI ZBOR

Ameriška slovenska lira. (Holmar) 1.00
Orlovske himne. (Vodopivec) 1.20
Pomladanski odmevi, 11. zv. 45

SLOVENSKI AKORDI
22 mešanih in moških zborov, uglasil Karl Adamčič Cena 1.50

PLANINKE
Pesmi za sopran, alt, tenor in bas, ugasil J. Laharnar Cena 1.20

MOŠKI ZBOR
Gorski odmevi. (Laharnar) 2. zvezek 45
Trije moški zbori. (Pavčič) 40
Izdala Glasbena Matica

DVOGLASNO
Naši himni 50

MLADINI
Osem mladinskih pesmi ob 100 letnici rojstva Fr. Levstika s klavirjem ali harmonijem. Ugasil Emil Adamčič Cena 1.00

MEŠANI ZBORI
Trije mešani zbori. Izdala Glasbena Matica 45

RAZNE PESMI S SPREMILJEVANJEM:
Domovini. (Foerster) Izdala Glasbena Matica 40
Gorske cvetlice. (Laharnar) 45
Četvero in petero raznih glasov 45

V pepelnici noči. (Sattner)
Kantata za soli, zbor in orkester. Izdala Glasbena Matica 75
Dve pesmi. (Prelovec). Za moški zbor in bariton solo 20

NOTE ZA GOSLI
Uspavanka, zložil Jos. Vedral Cena 1.00

MALE PESMARICE
St. 1. Srbske narodne himne 15
St. 1a. Što čutiš, Srbine tužni 15
St. 11. Zvečer 15
St. 13. Podoknica 15
Slavček, zbirka šolskih pesmi. (Medved) 25
Lira, Srednješolska, 1. in 2. zvezek po 50
Trogladni mladinski zbor primeren za trogladen ženski ali moški zbor. 15 pesmic. (Pregel) 1.00

MEŠANI IN MOŠKI ZBORI. (Albrecht) 40
3. zvezek. Psalm 118; Ti veselo poj; Na dan; Divna noč 40
6. zvezek. Opomin k veselju; Sveta noč; Stražniki; Hvalite Gospoda; Občutki; Geslo 40

CERKVENE PESMI
Domači glasovi. Cerkvene pesmi za mešan zbor 1.00
Tantum Ergo (Premrl) 50
Mašne pesmi za mešan zbor (Sattner) 50
Fange Lingua Tantum Ergo Genitori (Foerster) 50
K svetemu Mešjemu telesu (Foerster) 40
Sv. Nikolaj 60

10 EVHARISTIČNIH PESMI
Za mešani zbor Cena 1.00
MISSA in Honorem St. Josephi, Kyrie Cena 1.00

HVALITE GOSPODA
Pesmi v čast svetnikom, mešan zbor Cena 1.00

PRILOŽNOSTNE PESMI
za izvan cerkvene in društvene slavnosti, sestavil A. Grum, Mešani in moški zbori Cena 1.00

NOTE ZA CITRE
Kožljaki. Poduk v igranje na citrah, 4 zvezki 3.50
Buri pridejo, koračnica 20

NOTE ZA TAMBURICE
TAMBURAŠ, sedem narodnih pesmi, priredil Emil Adamčič Cena 1.00

cerkvene narodne pesmi za tamburaški zbor in petje (Bajuk) 1.30
Bom šel na planine. Podpuri slov. narodnih pesmi (Bajuk) 1.00
Na Gorenjskem je fletno 1.00

RAZGLEDNICE
Newyorške. Različne, ducat 40
Iz raznih slovenskih krajev, ducat 40
Narodna noša, ducat 40
POSAMEZNI KOMADI po 5 centov

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, reko-mandirajte pismo.

KNJIGE POŠILJAMO POŠTNE PROSTO

Naslovite na: —

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

NAZNANILO

DELNICA SLOVENSKEGA DOMA V BROOKLYNU

Zelo važna seja vseh delničarjev se bo vršila v nedeljo, dne 6. septembra ob 3. popoldne v Slovenskem Domu, 253 Irving Ave., Brooklyn, N. Y. — Ta seja bo odločilna za obstanek Slovenskega Doma, zato se je gotovo vsi udeležite. Odbor Slovenskega Doma

Hči druge žene

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

38 ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

Helgi utriplje s rce do grla, ko ga zagleda. Nato pa ji šine rdečica v obraz, ko jo pozdravi z veselimi, žarečimi očmi. Ni slutila, da se je veselil samo zaradi Gonde in njene očeta, da je bila tu kaj. Videla je samo, da ga je veselilo in vsled tega je bilo njeno srce široko in gorko. Smeje mu ponudi roko.

Dr. Leyden se nujno prikloni. "Kako me veseli, da vas tu kaj vidim, milostljiva gospica." "Izvedela sem, da ste se že z mojim očetom in mojo sestro pejali iz Kodanja v istem oddelku," pravi ljubeznivo, kot je mogla biti le redko kdaj.

"Da, milostljiva gospica, okolščina, da bi skoro vlak zamudil in postrežek nesel mojo prtljago v oni oddelek, kjer sta sedela vaš gospod oče in vaša gospica sestra, mi je pomagala k tej ugodnosti," pravi dr. Leyden.

Sedaj je saj slišala, da si ni namenoma in samo zaradi Gonde izbral tega oddelka in se oddahne.

"To sem že slišala, gospod doktor. Tudi, da ste stanovali v istem hotelu s papanom in mojo sestro."

"Da, imel sem pač srečo!" pravi ter žareče pogleda Gondo, ki ga ravno tako z veseljem pogleda. To je Helga opazila in svoje ustnice stisne v bolesto. Vse, kar je moglo v njenem srcu govoriti v prilog sestre, je bilo izbrisano in uničeno vsled pogledov, ki sta si jim izmenjala. Najraje bi bila poskočila in se postavila med dr. Leydena in Gondo, da se ne bi mogla več pogledati.

Po Leydenovem prihodu se je razgovor oživil in z veliko muko opazi Helga, kako zaupno se je že razgovarjal z Gondo. Prijazen je bil tudi z očetom, toda to ni šlo.

Cez nekaj čas: sedajo k mizi. Tudi med jedjo je morala Helga z ljubeznivo boleščjo vedno gledati, kako je dr. Leyden ljubeznivo pogledoval Gondo. In Gondina nepriljena ljubeznivost, s katero je očarala vsakogar, ki je prišel z njo v stik, se je zdela Helgi namenoma preračunana koketnost. Vzela jo je kot razžaljenje svoje osebe. Kako je mogla Gonda tako brez vsakega sramu prijazno gledati v dr. Leydenove oči, kot bi bila med seboj že nenavadno poznana? Gondino vedenje ji je bilo pohujljivo. Ker je bila vedno navajena biti strogo dostojanstvena, se ji je Gondino nepriljeno otnašanje zdelo nerazumljivo, in koliko bolj, ker je bila še ljubezniva. In v svojem srcu si je želela, da svoje sestre ne bi nikdar poznala. Prišla je samo njej v nesrečo, v njeno srčno bolečino, to je čutila. Čutila je le malo tolažbe, da je bil dr. Leyden tudi proti njej uljuden in prijazen, kajti z nikomur si ga ni hotela deliti, samo za njo bi moral imeti oči.

In skuša ga ovrtniti od Gonde ter pravi: "Gospod doktor, teti Kati sem že povedala, da li me veselilo, ako sedaj zopet pogosto prihajate na grad. Teta Kati je rekla, da je pripravljena vas ob večerih pripeljati s seboj."

Dr. Leyden se nekoliko nasmeje. "Milostljiva gospica, nikar me ne peljite v iskušnjave, kajti opozorim vas na to, da si bom tudi vzel prostost, da bom v resnici prišel ako me povabite."

"Saj to tudi morate."

"Ali pa vam in vašim domačim ne bo nadležno, ako bom vedno pri vas?"

"Prav gotovo ne; nas vse bo veselilo. Veste, da sem po smrti svoje stare matere morala zelo samotno živeti, ker sama nisem mogla sprejeti obiskov. In moj oče in moja sestra sta živela daleč od sveta, tako da se bosta tudi veselila vaše družbe. Pri teti Kati je seveda popolnoma razumljivo, da ste v njeni popolni milosti."

Dr. Leyden se ji prikloni.

"To me zelo veseli. Tudi jaz nisem rad sam in me veseli, da mi dovolite biti deležen vaše družbe. Sicer je prelep, da li bilo res in zato zgrabim z obema rokama, predno se skesate."

"To se prav gotovo ne bo nikdar zgodilo."

"Vsekakor pa ne vam zahvalim za to dovoljenje."

"Ker ste takorekoč varovane tete Kati, je samo ob sebi razumljivo, da spadate v družino," pravi s pomembnim nasmehom.

Dr. Leyden prime njeno roko, se skloni nad njo in se je dotakne s svojimi ustnicami.

"Prvič sedaj vidim milostljiva gospica, da znate biti tudi šaljivi. In — to se vam zelo dobro poda," pravi uljudno.

Lahna rdečica zalije njen obraz, vsled česar je znatno lepša, in dr. Leyden si misli: "Ali ima ta kamniti kip vendar le rdečo, gorko kri v svojih žilah?"

Toda s svojimi mislimi se ne pomudi dolgo pri njej, njegove oči zopet poletijo k Gondi. V resnici ga je veselilo samo zaradi Gonde, da ga je Helga povabila. Ni pa slutil, da je ravno on ta kamniti kip napolnil s krvjo. Nikdar mu ne bi prišlo na misel, da bi se ji skušal na kak način približati. Bila je ženska, ki do njega ni imela nikake privlačne sile.

Helga je vstajajoč nemir zadušila in ni hotela prenehati z njim razgovora. Za vsako ceno ga je hotela odvrniti od Gonde.

"Kako pa kaj gre vašemu gospodu stricu, gospod doktor, kot vem, ste ga v sanatoriju obiskali?"

"Da, milostljiva gospica, to se je zgodilo. Toda, žal, še vedno mu gre slabo, četudi se je operacija posrečila. Še vedno ne more p riti do moči. Govoril sem z ravnateljem sanatorija in mi je rekel, da mora moj stric živeti zelo previdno in da dihati in da je to mogoče le, ako ostane stalno pod zdravniškim nadzorstvom. Najmanjši pregrešek proti dieti mu more stanje poslabšati. S postelje sicer more vstati, in sanatorij, kar se tiče pokrajine, leži tako lepo, da se počuti dobro, kolikor je pač mogoče pri njegovi bolezni."

"Kako pa more tam izhajati, ko se tako boji ljudi, pa pride skupaj s toliko ljudmi?"

"O, tudi tam živi sam za sebe, vedno je v svoji sobi in za izprehode si izbere samotna pota, kjer mu ne pride nikdo blizu, razun njegov zdravnik in stari sluga."

Duša španskega upora.

Polkovnik Romero, prej vojaški poveljnik laraškega okrožja v španskem Maroku, je eden izmed redkih častnikov, ki so se v tej španski koloniji uprli pozivu generala Franca na boj proti madridski vladi. Pobegnil je v francoski Maroko in zdaj sedaj z nekaterimi drugimi častniki republikanske misleče Špance iz kolonij, da jih povede legalni španski vladi na pomoč. General Franco ima v njem najposobnejšega nasprotnika na afriških tleh in ni čudno, da je na njegovo glavo razpisal visoko nagrado. Prej mu je bil ponudil poveljstvo nad uporniški vojni silami v Sevilji. Polkovnik Romero je odgovoril: "Osvojili si bomo Seviljo in vas bomo z vsemi izdajalskimi častniki ustrelili." Nato mu je dal Franco na kratko odgovoriti: "Prepričan sem o nasprotnem in mi bo v zadoščenje, da vas bom mogel pomiliti." Navzle temu pa je, kakor rečeno, na njegovo glavo razpisal nagrado.

Neki časnikar je imel priložnost, da je govoril s polkovnikom v Casablanci in pripoveduje, kakšno sovraštvo vlada med častniki vladi zvestih čet in skupinami generala Franca. "Ne morete si predstavljati, kako dolgo je ta boj razsajal neočisto, preden je planil na dan," mu je dejal polkovnik Romero na vprašanje o nastanku tega spora in je nadaljeval: "Pred petimi meseci je začela madridska vlada pripravljati vse potrebno, da bi izbruh revolucije, ki so jo smatrali že za neizogibno, zadržala in da bi nasprotniki to je nezadovoljno častništvo, ki se je pripravljalo za napad, oslabilo. Sumljive častnike so polagoma poslali v španski Maroko, ker so mislili, da jih bodo napravili na ta način še naprej neškodljive. To pa je bila težka pogreška. V Tetuanu, v Vevti, Larasu, so začeli takoj pripravljati vstajo. General Franco je prispel 17. julija z angleškim letalom v Casablance, napravil je "inspekcijski" obhod po španskem Maroku in je izjavil pet dni pozneje, da mu je dana naloga osvoboditi špansko ljudstvo pred komunisti in postaviti vlado, ki bo uživala zaupanje zapadnih sil. Le malo častnikov je odklonilo predlog, da bi se udeležili Francove akcije. Jaz sem spadal med opozicijo in sem ostavljal svoje mesto. Sledili so mi nekateri tovariši. Vemo, da je bilo več častnikov prisiljenih stopiti na Francovo stran. Dva izmed njih sta izvršila samomor."

Na vprašanje, kaj misli o generalu Francu, je polkovnik Romero odgovoril: "Poznam ga že deset let. Kot častnika so ga zelo cenili, očitali so mu le, da se bavi s politiko in da je naklonjen monarhiji. Lansko leto se je bil sestal z bivšim kraljem Alfonzom. V Parizu se je mudil delj časa in tu so mu bivši španski politiki postavili različne predloge za rešitev notranje politične krize na Španskem. Samega sebe je že lansko leto imenoval "rešitelj Španije" in je v nekem govoru z madridskim častniškim krogom prorokoval, da se bo španska republika kmalu končala in se bo vrnila monarhija. Njegova častiljnost je znana. Generalu Moli je pisal pred izbruhom upora: "Kaj so napravili politični zločinci, vemo. Državljska vojna je edini pripomoček, da rešimo Španijo teh svinj. Špansko ljudstvo nam bo pozneje le to hvaležno."

V Španiji bo stopil polkovnik Romero kot letalski častnik spet v službo vladne vojske. "Čete v matični deželi so dosti boljše nego oddelki v Maroku," je dejal. "Afriške čete so se mudile dolgo časa v disciplini, toda pri vojakih, ki se borijo proti upornikom, vlada navdušenje. Če dosežemo Granado, tedaj ni za upornike nobene rešitve več. Iz Granade bomo korakali proti Sevilji in naša velika letala se bodo pojavila nad Melilo in Tetuanom. Madrida ni mogoče zasesti. Tu je kakšnih 150 tisoč mož, vojakov in miličarjev ter ogromno vojnega materiala."

"Kakšen pa bo konec te strašne državljanske vojne?" se je zanimal častnik za polkovnikovo mnenje.

"Prav gotovo bo a zmaga, li," je odvrnil polkovnik s pričanjem "Toda boj bo še dolg in težak."

General Franco se izdaja za republikanca — je menil častnikar.

"Vemo za gotovo, je dejal polkovnik, "da hočejo uporni

generali soglasno dati Španiji stanovsko ustavo in obnoviti kraljestvo. Upajo, da bodo Anglija, Francija in Italija sprejele to rešitev v smislu dobrotne nevtalnosti."

IGRA NARAVE V LJUTOMERSKI OKOLICI

V lepih Slovenskih goricah se pogosto dogajajo majhni čudeži. Narava se pošali na ta ali oni način. Tak primer igre viditi zdaj v lepem prleškem naselju Stročji vasi pri Ljutomeru. V sadovnjaku gostilničarke Eme Zemljčeve je jablana znova zveveta. Nekateri eveti so se v nekaj dnevih razvili in prekrili veje z belino, drugi pa se še niso odprli in potrebujejo še sonca, da ožive in ustvarijo sad, če jih z mrazom ne bo prehitela jesen. Na nekaterih vejah se je narava še zlasti poigrala. Poleg komaj vidnega poranjka vidimo že le-

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, rezervacij kabin in pojasnila za potovanje.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)
216 W. 18th St., New York

po razvit cvet, a tik njega je drugi, že oprasen razvil majčke no jabolko.

V letošnjem Koledarju je par lepih kratkih povesti, ki bodo zanimale ljubitelje leposlovja.

ADVERTISEMENT

ADVERTISEMENT

VI, KIIŠČETE SREČO!

Zakaj osvaja astrologija vsakodnevno na tisoče novih pristašev? Zato, ker živimo v težkem, borbi in trpljenja težkem in polnem času. Kadar je dobro, vsi dobro živijo, ne da bi pomislili na slabe čase. Ali danes, v času svetovne krize je to drugače. Življenske prilike so nesigurne, nevarnosti in pogibelj preti na vsakem koraku. Življenski pogoji so težki. Ljubezen in harmonija je lepa, ali predvsem je treba živeti.

Bodočnost stoji pred vami! Vsa črna in mračna! Zato pa morate postati pristaši astrološke in grafološke znanosti, katera vam bo osvetila Vašo življensko pot. Na osnovi svoje sposobnosti, na osnovi astrološke znanosti, boste videli svojo bodočnost pred seboj. Jasno življenje se vam bo prekrinilo v nov tok, ki vas bo prineslo v novo smer, ki vam bo prinesla uspeha in zadovoljstva. Jasno vam bo kaj stavlja zapreke Vašemu eksistencnemu uspehu. Vaša izjava vam po pokazala popolne rezultate, s katerimi bo sigurno modificirala Vaše življenje, posebno:

V ljubezni

Spoznali boste direktive tega čustva in uživali boste potem popolno srečo. Na Vašem ognjišču bo zavladala spet sreča in obojestransko zaupanje, brez katerega ni zadovoljstva in življenske sreče.

V poslovanju

Vaša izjava vas bo predčasno opozorila na Vaša podvzeta in načrte, ter boste tako lahko dosegli največji uspeh. Razjasnila vam bo situacijo, ki vam bo pripeljala do zaželenega cilja. Z eno besedo, pokazala vam bo pot, kateri sledite v življenju, in ki nima ovir. O življenju vam bo Karmah postavil skrbno in precizno prognozo, ki vas bo krmarila skozi valovje življenja in bo Vaš siguren svetovalec.

V bolezni

Vam bo izjava iskren prijatelj, ker vam bo pokazala časovno nevarnost in časovno naklonjenost obolenju.

ALI ŽELITE NEKAJ DOKAZOV, kako je astrološki - grafološki nasvet pomagal v raznih življenskih prilikah, odkril in preokrenil na dobro dogodke, ki so izgledali nevarni in kateri bi lahko zaključili nad vse dramatsko,

RAZDRTA ZAROKA

Brigita Helman, nemška izseljenka, mladenka 19 let. Vsi fantje so jo oboževali, ona pa je med njimi izbrala Johana Diesla, kateremu je bilo 20 let. Poroka naj bi se vršila po njegovem obisku v domovino. Dva meseca po njegovem odhodu v Nemčijo opazi Brigita, po korespondenci, katero sta med tem izmenjavala, da se on ohlaja in da v pismih ni več tiste iskrenosti, katero bi ona, kot nevesta od njega pričakovala. Pismo ga vpraša in on ji je priznal, da se je med doma spoznal z drugo dekletom. Ona pa je tako razočarana hotela v naglici izbrati drugega. Vendar je pred pozitivnostjo odločitve pisala na naslov: K a r m a h - S t u d i o, Zalec, od katerega je prejela naslednji odgovor: "... Čeprav je Johan spoznal drugo dekle, vendar ima on Vas še vedno rad, čakajte, ker se z njim boste srečali!" Brigita se je z ozirom na ta odgovor potolažila in se odločila, da počaka. Johan se je vrnil v domovino, ter se je na novo zaljubil v njo. Osnovata sta skupni dom, ter živita zelo srečno.

LOČITEV ZAKONA

Nesoglasje in prepriči so rušili zakonsko skupnost para Franca Amelita, starega 43 let. Ona ni vedela kaj bi. Pa je pisala na naslov: K a r m a h - S t u d i o, Zalec. V prognozi svojega moža je dobila naslednji resen opomin: "... Oseba, ki je pisala to pismo, naj se pazi, ker ji v slučaju, da nadaljuje način svojega življenja, preti v naslednjem času pogibelj in življenja. To je bil za njega najnevarnejši opomin. Njegov način življenja se je povsem preobrnil. Razprodal je, kar mu je ostalo, si iz tega denarja kupil mali avto, stopil v trgovsko agenturo. Žena pa, ki mu je v slabih in mračnih dnevih stala zvesto ob strani, je pisala Karmah-Studio v Zalec naslednje zahvalnice: "Vi ste rešili dvoje življenj, zato naj pa mi podj zahvalja izražena na ta način, da Vas bom v krogih mojih prijateljev in znancev najsrčnejša priporočala."

BOLEZEN

Vsa potra vsled žalosti po smrti svojega oboževanega moža je vdova gospa Wilson začela naglo hirati. Edina skrb za njeno mladoletno hčerko jo je v tem žalostnem času bodrila, da je ostala pri življenju. Njena hčerka Fanny je imela šele 16 let, ter je bila zaposlena v pisarni tekstilne tovarne. Gospa Wilson, mati gde Fanny, je hotela svojo hčer primerno poročiti, zase tak od življenja ni tirjala ničesar več. Tovarnarjev sin Leon je bil brez matere,

Process, ki je izgubljen v prvi instanci je le malo upanja, da bi se dobil po prizivu. Vendar se je zgodilo Josi de Moor, kalfornijemskemu izseljencu. Materjalno uporašen, ker je izgubil proces, za katerega je bil siguren, da ga bo dobil, si je hotel vzeti življenje. Kaj naj naredi? Pade mu v glavo, da mu je pri nekem obisku svetoval njegov prijatelj, da naj piše v Jugoslavijo na naslov: K a r m a h - S t u d i o, Zalec po svojo življensko prognozo. V tej skrajni duševni razrušanosti res piše. Dobil je odgovor, da je bil predvsem nekritično dobo svojega življenja. Vse bo dobro, ako bode izkoristil čas velikega uspeha, ki se mu približuje. Ko je prebral ta dopis, mu je duša na novo oživila, pokazal je voljo, da začne borbo za življenje. Pospravil je svoje stvari, med dopisi pa je našel dokument, ki mu je vrnil pravico. V drugi instanci je s tem dokumentom premagal svojega nasprotnika in dobil proces.

SODNIJA — PROCESI

Eden od najbogatejših ameriških industrijalcev se mora za svoje sedanje stanje zahvaliti Karmahovim nasvetom. Skoro popolnoma uničen v ruinah vasi krize je zbral svoja poslednja sredstva, da bi vrge na tržišče novo iznajdbo, s katero je hotel napraviti senzacijo. Že se je odločil, ko mu vendar pade na misel, da povpreče vpraša za nasvet K a r m a h - S t u d i o, Zalec. Od uspeha tega njegovega spekulativnega koraka je zavzela njegova bodočnost in eksistenca. Odgovor, ki ga je dobil, ga je svari, da pred pretekem treh mesecev ne poduzema ničesar, ker je sedanjí čas za njegova najnevarnejši. Ubogal je ta nasvet, med tem je imel dovolj časa, da opazi in popravi vse nedostatke v fabricaciji izuma, da izpopolni svoje iznajdbo, katera je zainteresirala cel svet.

USPEHI — SPEKULACIJE

ALI ŽELITE, DA SE VAŠE ŽIVLJENSKE PRILIKE OBRNEJO NA BOLJE, V VAŠO SREČO. IZKORISTITE PRILOGO 2 DOLARJA ZA SKICO ŽIVLJENSKE PROGNOZE IN SKICO PSIHOANALIZO, NA TOČNO IN STALNO ADRESO:

KARMAH-STUDIO ZALEC
DRAVSKA BANOVINA JUGOSLAVIJA

SHIPPING NEWS

Na parnikih, ki so debelo tiskani, so vrste v domovino izletni pod vodstvom izkušenega spremljevalca.

- 5. septembra: Paris v Havre, Bremen v Bremen, Rex v Genoa
- 8. septembra: Saturnia v Trst
- 9. septembra: Manhattan v Havre, Queen Mary v Cherbourg
- 10. septembra: Champlain v Havre
- 12. septembra: Ile de France v Havre, Berengaria v Cherbourg, Europa v Bremen
- 16. septembra: Normandie v Havre
- 17. septembra: Aquitania v Cherbourg
- 19. septembra: Conte di Savola v Genoa
- 22. septembra: Bremen v Bremen
- 23. septembra: Lafayette v Havre, Washington v Havre, Queen Mary v Cherbourg
- 26. septembra: Paris v Havre, Vulcania v Trst
- 29. septembra: Europa v Bremen
- 30. septembra: Normandie v Havre
- 1. oktobra: Berengaria v Cherbourg
- 3. oktobra: Rex v Genoa
- 7. oktobra: Queen Mary v Cherbourg, Manhattan v Havre
- 9. oktobra: Bremen v Bremen
- 10. oktobra: Ile de France v Havre, Conte di Savola v Genoa
- 14. oktobra: Normandie v Havre, Aquitania v Cherbourg
- 15. oktobra: Saturnia v Trst
- 16. oktobra: Europa v Bremen
- 20. oktobra: Roma v Genoa
- 21. oktobra: Queen Mary v Cherbourg, Washington v Havre
- 24. oktobra: Rex v Genoa, Lafayette v Havre, Bremen v Bremen
- 28. oktobra: Aquitania v Cherbourg
- 29. oktobra: Ile de France v Havre
- 31. oktobra: Vulcania v Trst
- 4. novembra: Queen Mary v Cherbourg
- 6. novembra: Europa v Bremen
- 7. novembra: Champlain v Havre, Conte di Savola v Genoa
- 11. novembra: Aquitania v Cherbourg, Normandie v Havre
- 14. novembra: Rex v Genoa
- 18. novembra: Queen Mary v Cherbourg
- 20. novembra: Bremen v Bremen
- 1. decembra: Lafayette v Havre, Saturnia v Trst
- 25. novembra: Normandie v Havre, Berengaria v Cherbourg
- 28. novembra: Conte di Savola v Genoa
- 2. decembra: Queen Mary v Cherbourg
- 3. decembra: Champlain v Havre
- 4. decembra: Europa v Bremen
- 5. decembra: Vulcania v Trst
- 9. decembra: Normandie v Havre, Aquitania v Cherbourg
- 12. decembra: Rex v Genoa
- 15. decembra: Bremen v Bremen
- 16. decembra: Queen Mary v Cherbourg
- 28. decembra: Normandie v Havre